

Adviesraad sociaal domein, Haren

Secretariaat
Dorpsweg 35-B
9755 PA Onnen
wmosecretariaatharen@gmail.com

Datum: 18 september 2014

Aan het College van B&W
t.a.v. dhr. M. Verbeek, wethouder
Raadhuisplein 10
9751 AN Haren

cc. Mw. H. de Boer (per email)

Betreft: advies verordening jeugdzorg

Geachte heer Verbeek,

Gemeente Haren		
Zaaknr:	3207	
Doc.nr:	4440	
19 SEP 2014		
BMO		Raad
Ontw.		Dir.
Publ.		Burg.
		Weth.

Hierbij ontvangt u het advies betreffende de verordening jeugdzorg.

De adviesraad heeft begrepen dat de verordening de onderlegger is van een regionale samenwerking op het terrein van de jeugdzorg tussen 23 Groningse gemeenten. Deze constructie heeft zeker voordelen, maar de adviesraad vraagt zich wel af of nog enige ruimte aanwezig is voor op de gemeente Haren afgestemd beleid. De adviesraad heeft de indruk dat die ruimte zeer gering is. Niettemin heeft de adviesraad de verordening in al zijn aspecten bekeken. Daarbij heeft de adviesraad ook de vergelijking getrokken met verordeningen van andere (niet-Groningse gemeenten). De adviesraad was onder de indruk van de verordening van de gemeente Barneveld omdat die vollediger is en omdat die meer dan de voorliggende de jeugdzorg van uit het cliëntperspectief benadert.

Bij de adviesraad is een misverstand ontstaan waardoor niet duidelijk was of er een formele adviesaanvraag lag. Een conceptversie van dit advies is op een eerder moment gezonden aan mw. H. de Boer zodat zij de tekst van de verordening nog tijdig kon aanpassen.

Algemene opmerkingen

De verordening beoogt een regeling te zijn op hoofdlijnen. Uitwerkingen zijn te verwachten in de vorm van Nadere Regels (NR). De adviesraad merkt op dat de mate van detaillering in de tekst van de verordening nogal wisselt. Onduidelijk is waarom soms wel en dan weer niet wordt gekozen voor uitwerking in een NR. De adviesraad stelt vraagtekens bij de gekozen constructie en de onduidelijke inbedding van de NR. De NR zal naar verwachting bepalend zijn voor de uitvoeringspraktijk en zal wellicht ook gedetailleerde uitvoeringsinstructies voor de betrokken ambtenaren bevatten. Het zijn de keuzen in de uitvoering die gaan bepalen hoe de verordening in de praktijk voor de burgers uitpakt. De verordening zelf geeft aan de burger die wil weten waar hij aan toe is, betrekkelijk weinig houvast. De adviesraad meent dat verbetering op deze punten mogelijk is en adviseert om precies in de tekst aan te geven waar Nadere Regels worden gegeven. De adviesraad hoopt dat hij in de gelegenheid wordt gesteld om over de NR advies uit te brengen.

Puntsgewijze opmerkingen

Hieronder worden een aantal punten aangestipt bij welke de adviesraad tevens aanbevelingen geeft voor aanpassing cq. aanvulling van de verordening. De aanbevelingen zijn in de tekst van de verordening ingevoegd en in kleur gearceerd.

- De verordening is gesteld in ambtelijke taal waardoor de verordening moeizaam te lezen is voor de burger die het betreft;
- Zorg voor eenduidig begripsbepaling m.b.t. de termen jeugdhulp en jeugdzorg. En geef ook duidelijkheid of een gesprek een aanvraag is of dat het een melding betreft;
- De verordening is defensief geschreven. We missen een uitwerking van wat vrij toegankelijke hulpverlening is. Onduidelijk is wie op welke gronden de keuze maakt of het om vrij toegankelijke hulpverlening of individuele hulpverlening gaat.
- Naast de individueel gerichte hulp missen we een gemeentelijk vangnet voor problematiek gericht op groepen;
- We missen een visie op preventie en missen concrete maatregelen ter ondersteuning van de sociale context (zie verordening Barneveld)
- Mbt artikel 3.2 we zijn van mening dat alle gevallen een beschikking gegeven moet worden;
- Te overwegen valt om leeftijdsgrenzen te noemen als het gaat om beslissingsbevoegdheid van de klant. M.n. als het gaat om onenigheid tussen ouder en kind/jeugdige. (zie artikel 4);
- We missen een visie op onvrijwillige hulpverlening (artikel 4)
- Privacy wordt niet genoemd ondanks dat dit een zeer belangrijk item is binnen de gehele verordening. Juist omdat het een geheel nieuwe samenwerking betreft. (artikel 5);
- Goed dat er gesproken wordt over vertrouwenspersonen. Graag een verdere uitwerking van de onafhankelijk, werving, inzet, financiering, ed. opdat het belang van de cliënt voorop blijft staan. (artikel 9). Introductie van de cliëntondersteuner zoals voorzien in de WMO 2015;
- Het valt ons op dat er uitgebreider geschreven wordt over het terugvorderen van onterecht verstrekte PGB's dan over de wijze van verstrekken;
- Positief binnen de verordening is dat ouders bij kunnen betalen wanneer een duurdere voorziening gewenst wordt dan de in natura aangeboden PGB;
- Het college moet er niet alleen op toezien dat er een klachtenregeling is maar zeker ook op de handhaving daarvan;
- Toevoeging bij artikel 12: naast de reguliere verantwoordingscyclus missen wij het belang van een inhoudelijke evaluatie van de ingekochte zorg en ervaren zorg door de cliënten;
- Als extra toevoegen; Artikel 13 Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt afwijken van deze Verordening als toepassing daarvan leidt tot een onaanvaardbare situatie.

In de bijlage treft u de tekst van de verordening aan (zoals wij die destijds ontvingen) met daarin onze aanbevelingen voor wijziging cq. aanvulling.

Gaarne tot nadere toelichting bereid en met vriendelijke groet,

T.A.M. Louwe, voorzitter

1. bijlage

Artikel 10. Klachtregeling

Het college ziet erop toe dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen een klachtregeling hebben die voldoet aan de wet.

1. Aanbieders met wie de gemeente een contract heeft gesloten of aan wie subsidie is verleend, stellen een effectieve en laagdrempelige regeling vast voor de afhandeling van klachten van jeugdigen en/of ouders ten aanzien van gedragingen van de aanbieder jegens een jeugdige en/of ouders.
2. Overminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders, en een jaarlijks ervaringsonderzoek.

Artikel 11. Medezeggenschap bij aanbieders van jeugdhulp

Het college ziet erop toe dat aanbieders een regeling vaststellen voor de medezeggenschap van jeugdigen en ouders die gebruik maken van voorzieningen en diensten van deze aanbieder.

Artikel 12. Betrekken van ingezetenen bij beleid

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel . Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt afwijken van deze Verordening als toepassing daarvan leidt tot een onaanvaardbare situatie.

Artikel 13. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening jeugdhulp gemeente Haren 2015.

Bijlage 1.

De in kleur gearceerde passages zijn aanbevelingen van de Adviesraad sociaal domein.

Verordening jeugdhulp Haren 2015

De raad van de gemeente Haren 2015;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet;
gezien het advies van de Adviesraad Sociaal Domein
overwegende dat de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente heeft belegd, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt; en dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening, over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen, de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld, voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet, en regels ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;
overwegende dat het voorts wenselijk is te bepalen onder welke voorwaarden degene aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot diens sociale netwerk;

besluit vast te stellen de Verordening jeugdhulp Haren 2015.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
- b. gesprek: gesprek in het kader van het onderzoek als bedoeld **artikel 6**; in art. xxx van de wet; *uitzoeken welk artikel*
- c. hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet;
- d. individuele voorziening: op de jeugdige of zijn ouders toegesneden voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de wet;
gemeentelijke vangnetvoorziening, een individuele voorziening, als bedoeld in artikel 2, tweede lid, die door het college ten behoeve van een persoon op basis van een individuele beoordeling wordt verstrekt;
- e. melding: melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de wet;
- f. overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de wet;
- g. pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
- h. wet: Jeugdwet.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van overige voorzieningen zijn beschikbaar:
 - a. Versterken sociale context.
 - b. Basisondersteuning.
2. De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar:

- a. Flexibele ondersteuning.
- b. Intensieve ondersteuning.

3. Het college stelt bij nadere regeling vast welke overige en individuele voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

1. De volgende vormen van algemene voorzieningen zijn beschikbaar:

a. Universele preventie: gericht op het voorkomen van problemen bij de gehele bevolking of een deelpopulatie die niet is geselecteerd op basis van een individuele risicofactor.

b. Selectieve preventie: gericht op individuen uit een deel van de bevolking waarbij het risico op het ontwikkelen van een probleem aanzienlijk groter is dan gemiddeld.

c. Lichte ondersteuning: vormen van laagdrempelige kortdurende ondersteuning die tot doel hebben om opvoedingsverantwoordelijken te ondersteunen in het verbeteren van de eigen opvoedsituatie.

2. De volgende vormen van gemeentelijke vangnetvoorzieningen zijn beschikbaar:

a. Intensieve ondersteuning: vormen van ondersteuning die betrekking hebben op een complexe hulpvraag op een of meerdere levensterreinen.

b. Specialistische ondersteuning: vormen van ondersteuning die betrekking hebben op een deel van het vakgebied van de jeugdhulp en specialistische kennis vereist voor de uitvoering ervan.

c. Specialistische intensieve ondersteuning: vormen van ondersteuning die betrekking hebben op een complexe hulpvraag en specialistische kennis vereist voor de uitvoering ervan.

d. Excluderende vormen van ondersteuning: vormen van ondersteuning waar een hoge drempel voor geldt en alleen kan worden overwogen als alle andere vormen van ondersteuning niet voldoen.

3. Het college stelt bij nadere regels vast welke algemene en gemeentelijke vangnetvoorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

1. Het college draagt zorg voor de inzet van gecontracteerde jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.
2. Als de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 5.

2. Het college legt de te verlenen gemeentelijke vangnetvoorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 11.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

Het college stelt bij nadere regeling regels met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Het college geeft daarbij aan op welke wijze hij jeugdigen en ouders informeert over de mogelijkheid en het belang om in bepaalde gevallen een beroep op jeugdhulp te doen.

1. Jeugdigen en ouders kunnen een hulpvraag melden bij het college.

(nvergenomen uit de Wet Jeugdzorg)

2. Indien de zorg betrekking heeft op een ander dan de aanvrager, behoeft de aanvraag de toestemming van de cliënt waarop de aanvraag betrekking heeft.

3. Indien de aanvraag betrekking heeft op een minderjarige die jonger is dan twaalf jaren of ouder dan twaalf jaren en niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, is niet de instemming van de minderjarige vereist, maar van diens wettelijke vertegenwoordiger.

4. Indien de aanvraag betrekking heeft op een minderjarige die de leeftijd van twaalf maar nog niet die van zestien jaren heeft bereikt, behoeft de aanvraag de instemming van de minderjarige en diens wettelijke vertegenwoordiger. Indien de wettelijke vertegenwoordiger weigert in te stemmen met de aanvraag, kan de stichting in afwijking van de eerste volzin, een besluit nemen indien de zorg voor de minderjarige noodzakelijk is en de minderjarige de zorg weloverwogen blijft wensen.

5. In afwijking van het tweede lid kan de stichting op een aanvraag van de wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige, die ouder is dan twaalf jaren, maar nog niet de leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, en die weigert in te stemmen met de aanvraag, een besluit nemen, indien de zorg voor de minderjarige noodzakelijk is.

2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding.
3. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende tijdelijke maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.
6. In afwijking van het eerste lid kan het college een besluit nemen zonder een aanvraag daartoe, indien: a. verlening van zorg noodzakelijk is ter uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 10 eerste lid, onder a tot en met d, b. het besluit strekt tot een uithuisplaatsing in het kader van een onderzoekinstelling als bedoeld in artikel 261 van Boek I van het Burgerlijk Wetboek op verzoek van het openbaar ministerie of de raad voor de kinderbescherming; c. het besluit strekt tot verblijf met zünde verblijf bij een pleegouder en een machtiging wordt vernocht.
4. Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een algemene voorziening.

Artikel 5. Inhoud beschikking

1. Bij het verstrekken van een individuele voorziening worden in de beschikking de met de jeugdige of zijn ouders gemaakte afspraken vastgelegd.
2. Het college kan over de inhoud van de beschikking nadere regels stellen. *Regelen in NR.*
3. Als sprake is van een te betalen ouderbijdrage wordende jeugdige of zijn ouders daarover in de beschikking geïnformeerd.

1. Bij het verstrekken van een gemeentelijke vangnetvoorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:

- a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
- b. wat de ingangsdatum en, indien aan de orde, duur van de verstrekking is; en
- c. hoe de voorziening wordt verstrekt;
- d. hoe bezwaar kan worden gemaakt.

2. Bij het verstrekken van een gemeentelijke vangnetvoorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:

- a. voor welk resultaat het pgb kan worden aangewend;
- b. welke kwaliteitsnormen gelden voor de besteding van het pgb;
- c. wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;
- d. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb;
- e. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
- f. hoe bezwaar kan worden gemaakt.

3. Bij het verstrekken van een gemeentelijke vangnetvoorziening wordt in de beschikking tevens de met de jeugdige en/of zijn ouders gemaakte afspraken vastgelegd.

4. Als sprake is van een te betalen ouderbijdrage worden de jeugdige en/of zijn ouders daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 6. Regels voor pgb

1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de wet.
2. De hoogte van een pgb wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele gemeentelijke vangnetvoorzieningvoorziening in natura.
3. Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.

4. Een pgb wordt in beginsel niet bij leden van het sociale netwerk besteed, tenzij dit aantoonbaar tot een betere kosten/kwaliteit-verhouding leidt.

5. Het college bepaalt bij nadere regels onder welke voorwaarden de jeugdige en of zijn ouders, aan wie een pgb wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

6. Een pgb kan ook worden verstrekt indien de kostprijs van de gemeentelijke vangnetvoorziening van de door de jeugdige gewenste aanbieder hoger is dan de kostprijs van de voorziening in natura. De hoogte van het pgb is dan gelijk aan het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 7. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot

heroverweging van een beslissing aangaande een individuele gemeentelijke vangnetvoorziening.

2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
 - a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het pgb zijn aangewezen;
 - c. de individuele voorziening natura voorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
 - d. de jeugdige en/of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening gemeentelijke vangnetvoorziening of het pgb, of
 - e. de jeugdige of zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.
3. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken op grond van en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen een door het college vastgestelde termijn na toekenning niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden. *Vastgestelde termijn regelen in de NR.*
5. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 8. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derdente leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

- a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
- c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- e. kosten voor bijscholing van het personeel.

2. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren overige voorzieningen, rekening met:

- a. de marktprijs van de voorziening, en
- b. de eventuele extra taken die in verband met de voorziening van de leverancier worden gevraagd, zoals: *verplichte deelname in bepaalde samenwerkingsverbanden.*

Artikel 9. Vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
2. Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Clientondersteuning

1. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op kosteloze onafhankelijke clientondersteuning, waarbij het belang van de client uitgangspunt is.
2. Het college wijst degene die een ondersteuningsvraag meldt erop dat de client zich gedurende de procedure desgewenst kan laten bijstaan door een clientondersteuner.